

અમીઝરણો હિંદ

કે
માંસાહારી.

—*—

રચી છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્યાં. ૧૫/૧૦

શા. સોમચંદ જોડાલાલ

કે. દાળની પોળમાં આરાધુવાની પોળ

અમદાવાદ.

ગ્રંથ ૧૬૭૮

સને ૧૬૨૨

આવૃત્તિ પહેલી

પ્રત ૨૦૦૦

સર્વ હક્ક રચ.ધીન.

શ્રી જૈન વિદ્યાવિજય પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં શા. પોપટ ૧૬

અમદાવાદમાં છાપ્યો. રીપ્રીટીંગના—અમદાવાદ.

કીમત ૮-૧-૦

અમીઝરણો હિંદુસ્તાન.

પૃથ્વીના પટ ઉપર ચારખંડ, એશિયા, આફ્રીકા, યુરોપ, અમેરીકા, આ ચારખંડમાં પહેલો નંબર એશિયા (હિંદુસ્તાન) માં અઢારભાર વન્સતી જન સમુહના રોગોનું નિવારણ કરવાવાળી આયુષને વધારવા વાળી, બળ ભુક્ષી ખીલવવા વાળી, ધાન્ય (અ- નેજ દરેક જાતનું પાકે તે પકવવા માટે બળધ બળ, હદ જેનું બળ હજી સુધી કોઈએ આંક્યું નથી જાણે રેલગાડી, મોટરગાડી, ઘોડા ગાડીઓ એ તમામ પરતંત્ર છે અને બળધ પોતાના મા- લીકનો સ્વતંત્ર છે. રસકર દુધ અને ઘી માટે ગાયો, બેંસો, બકરાં વિગેરેથી જાતપત્ર થાય છે. ધન સોનું રૂપ, ત્રાંબુ, પીતળ વિગેરે ધાતુ જમીનમાંથી નીકળે છે. અમીઝરણા હુંગરો અને ગુફા- ઓમાંથી રાત દીવસ જળનો પ્રવાહ ચાલુ રહે છે. રૂપી મુનીઓ ત્રીકાળ જાતની મોટામોટા સમૃદ્ધિવાન રાજાઓ બાદશાહો અને જમીનના યોદ્ધાઓ કે જેમના ઇતિહાસો, મહાભારત, રામાયણ, ગીતા, કૃષ્ણસુત્ર, કુરાન વગેરે ધર્મના પુસ્તકો બનાવનાર ત્રણ કાળના જાણનાર ધર્મનું રહસ્ય સમાજવનાર ભગવાનરૂપે અવતર આ દેશમાં લીધેલા છે. અધમ બિધારણુ ભકતોની બીડ ભાગનાર એવા દેશના કોટી દેવતાઓનો વાસો આ દેશની પવિત્ર ભુમી ઉપર છે. આમ અમીઝરણા દેશની હાલ સ્થિતિ કેવી છે.

જે ગયા હુંગરે પીર ગયા મકકે,
કેવળીના પરનાયથી ધર્મને મારે ધકકે,

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૨૪૭ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ અમર મરુતિ રિદ્ધિ

વિષય દ-૧૨

હરીગીત.

કેવી અને શુભ દેવથી મનમાનતી મળશે મળે;
 દેશી હુમરો આદરી સુસંપની ખાંધો ધ્વજ;
 કુસંપને કાઢી કરી રહો પ્રભુના ધ્યાનમાં;
 આળસને અગળી કરી સ્વદેશી બનો દેશમાનમાં.
 બહુ બાળકાં જે લાડકાં આ હીંદનાં ગવાય છે,
 લઈ લાડકાં બહુ ખાંડમાં પ્રસિદ્ધપણે ખવાય છે.
 અધર્મને આગળ કર્યો ધર્મો છતાં ગુલતાનમાં;
 આળસને અગળી કરો સ્વદેશી બનો દેશ માનમાં.
 ચરખી તણા વાધા ગ્રહી શું માન મુકો નેકમાં.
 શુરવીર સીવાજી અને પ્રતાપ જેવા ટેકમાં.
 એવા બનો આ યુગમાં ધર્મો બનો ધર્મ તાનમાં;
 આળસને અગળી કરો સ્વદેશી બનો દેશ માનમાં.
 હવઠ્યા જોઈ જળવી સંભાળવી જો જ્ઞાનમાં;
 આળસને અગળી કરી ધર્મો બનો ધર્મપતાનમાં

માંસહારી હિન્દ.

વીલાયતી દવાઓમાં ધર્મ ભ્રષ્ટતા.

આપણા દેશમાં પ્રાચીન પદ્ધતિમુખાએનુપ્રથમ દરેક ગામમાં
 દેશી વૈદો તથા હકીમો પરંપરાથી પોતાનો પવિત્ર ધર્મો ચલાવતા
 હતા. તેઓ પોતાના હાથથીજ ભગવાન ધન્વંતરી, ચરક, મુશરુફ,
 વાલ્મીકી અને એવા મહાન રૂપીઓ પ્રણીત વૈદકશાસ્ત્ર પ્રમાણે ઘર
 આમળ અગ્નિયો તૈયાર કરતા અને દર્દીઓને આપતા હતા પણ
 એ પૃથા જોવામાં આવે છે. આ દવાઓ નીર્દોષ, સાદી અકાર

તેમજ પાણીના મુલની છે. પ્રાચીન પદ્ધતિના શીક્ષણનો નાશ કરી નવીન રીતથી રુલો, કોલેજો, યુનીવર્સિટીઓ દ્વારા મહાત્મા ગાંધીજીના કહેવા પ્રમાણે ઝેરી શિક્ષણ આપણા ભારત મંતાનોના કુમળાં મગજમાં રેડાય છે તેથીજ આજે આર્ય વૈદક શાસ્ત્ર અને યુનાની હકીમોની દશા નષ્ટ થઇ છે. વૈદો આચાર્યો હકીમોના બદલે આ પવીત્ર દેશમાં ડોક્ટરો સર્જીને અને સ્પેસ્યાલીસ્ટો થયા છે. દવાશાળા, ઔષધાલય રસશાળાના બદલે ડીસ્પેન્સરી, હોસ્પિટલ કે મેડીકલ હોલ્સને તૈયાર કરવામાં આવ્યાં છે. અને ગાંધીજીના બદલે નવીફેશનના કેમીસ્ટસ એન્ડ ડરગીસ્ટસ તૈયાર થઈ ગયા છે. કમ-ભાગ્યે દેશીરાજ્યો શું કે બ્રિટીશ ગવર્નમેન્ટ શું આખા હિંદુસ્તાનમાં અત્યારે લગભગ ન્હાનાં મોટાં દરેક શહેરોમાં ડીસ્પેન્સરી કે હોસ્પિ-તાલો ખોલાઇ ગઇ છે. દરેક જિલ્લાની મેડીકલ કોલેજોમાં પાસ થઇ તૈયાર થયેલા ડોક્ટરો દ્વારા મફત દવાઓ આ દવાખાનામાં આપવામાં આવે છે. અને લોકોએ તૈયાર સુંદર અને રંગીન પ્રવાહી પદાર્થોથી ભરેલી બાટલીઓમાંથી દવાઓ મફત મળતી જોઇ તેના ઉપયોગ છુટથી કરવા માંડ્યો છે.

અને તે દવાઓમાં ભરેલું ધર્મનાશક ઝેરી તત્વ જોઇ શકતા નથી તે વીવેક બ્રષ્ટ થઇ ગયા છીએ અને આપણામાં શ્રીમંત લોકોએ પોતાના ધનથી સ્વદેશી ઔષધાલયોના બદલે હોસ્પિતાલો ખોલી ડોક્ટરો અને હોસ્પિતાલોની એક મોટી સંખ્યા આખા ભારત દેશને બ્રષ્ટ કરી રહી છે. આ હોસ્પિતાલો અને ડોક્ટરો માટે યુરોપના ઘણાખરા શહેરોના કારખાનામાંથી હિંદુસ્તાનમાં દરવર્ષે લાખો બદક કરોડો રૂપિયાની દવાઓ આપણા દેશમાં આવે છે

તે દવાઓ ઘણે ભાગે મધ્ય અને માંસનીજ બનેલી હોય છે તે હીંદુસ્તાનના બાળકોને બ્રષ્ટ કરવાને પુરતી છે. કેમીસ્ટો અને ડોઝીસ્ટો આવી દવાઓ મંગાવે છે. અને સરકારી કે ખાનગી ડોક્ટરો આ દવાઓ લોકોને લખી આપે છે. તે લોકો કેમીસ્ટોને ત્યાંથી લે છે. મતલબ કે ડોક્ટરોજ આ દવાનો પ્રચાર લોકોમાં કરે છે.

૧) ડરગ્સમાં મોટે ભાગે ટીયર્સ-સ્પીરીટસ અને વાઇન આવે છે. દરેકમાં સ્પીરીટ અથવા દારૂ આવે છે અને આ દવાઓ આપણા દેશની વનસપતીમાંથી બનાવવામાં આવે છે. વીસાયતના કારખાના વાળા આપણા દેશનાં કાચાં ઓસડીયાં બજારોમાંથી પાણીન મુલે ખરીદી તેની બનાવટો બનાવી સોનાના મુલે પાછી આપણા બજારમાં વેચે છે. અને કરોડો રૂપીઆ કમાય છે. (૨) પેટેન્ટ મેડીસન ખાસ રોગની ખાટલી છે. આ દવાનો આપણા દેશમાં લગલગ ઘેરે ઘેર બાજુ અબાજુ પહોંચી વળી છે, તેમાંની કેટલીક દવાઓ લેવાથી ક્યું પ્રાયશ્ચીત લેવાય તે કહી શકાય નહીં પરદેશી દવાઓમાંથી થોડીક જાતની દવાઓની હકીકત આપું છું. એલેટ્રીસ કોર્ડીઅલ આ દવામાં સ્પીરીટ-દારૂનો ભેગ છે. થેપ્સીન-આ દવા કુકરની ચરબીની બનેલી છે. દરેક જાતના કુડસ-આમાં ઘણે ભાગે ઈંડાના રસનો ભેગ છે. બોવરીલ-આ દવામાં બળદ અથવા ગાયનું માંસ આવે છે. અને આ એકજ દવા બનાવવા માટે લીમીટેડ કંપની છે, આન્ડસ ઇસેન્સમીન આન્ડસ ઇસેન્સ મશન, આન્ડસ ઇસેન્સ પ્લીફ-આ દવાઓમાં જુદી જુદી જાતનાં માંસોનું સત્વ છે. અને આપણા બજારોમાં મોટા પ્રમાણમાં ખપે છે. હેબેલીન સ્નોક્સ આમાં ઈંડાની

સફેતી આવે છે, અને ઘેર ઘેર વપરાય છે કોડલીવર ઓઈલ
 વીથ માછ, એક્ષત્રેક્ટવીથ આમાં માછલીનું તેલ તથા જવ
 અને ખીજ દવાઓનું સત્વ આવે છે. દરેક જાતના સાબુઓમાં
 ચરબી તો આવે છેજ. હેમોગ્લોબીન સીરપ આ દવા માત્ર
 લોહીનાં પરમાણુઓનું શરબત છે. લોહી વધારવા માટે ડોક્ટરો
 છુટથી દર્દીઓને આપે છે, મનોલા વાઈઓના વીકારનીસવાના
 અને ખીજ ધણા દરેક જાતના દારૂઓ છે. પણ “મેડીકટેડ વા-
 ઇન્સ” દવાવાળા હોવાથી દરેક હીંદુ મુસલમાનને ડોક્ટરો ભલા-
 મણુ કરે છે. બીસ્કીટ્સ ધણા “મેકર” ના આવે છે. વી-
 લાયતની હંટલી પામરવાળો બીસ્કીટ—ખનાવનારો તો ફુનીઆમાં
 ગોટો પૈસાદાર ગણાય છે. તેમાં નાખવા માટે લાખો બલ્ક કરોડો
 મરઘાં અને જટકોને ઉછેરવામાં તથા મારી નાખવામાં આવે છે
 અને તેના કારખાનામાં કામ કરનારાઓ માટે ખાસ એક શહેર
 વસાવામાં આવ્યું છે. ઓવલટાઈન એ પણ ઇંડાં વગેરે બ્રજ
 ચીજોનો બનેલો ખોરાક છે. પેનો પેટ્ટોન મધ્ય તથા માંસની
 બનેલી દવા છે રેકોટ ઇમલસન આ માછલીના તેલની દવા છે.
 વાઈન ઓફ કોડલીવર ઓઈલ આ દવા માછલીના લીવરનાં
 તેલને દારૂમાં મેળવી તૈયાર કરેલી દવા છે, વીરોલ આ દવા હાડ-
 કાના મેદમાંથી બનાવામાં આવે છે, આપણા દેશમાં ઘેરે ઘેર છે. રાંના
 ખોરાક તરફ વપરાય છે. તે બનાવા માટે લીમીટ કંપની છે.
 ગ્લીસરીન હાડકાંમાંથી બનાવાય છે. અને જેમ દેશી વૈદકમાં
 મધ તેમજ ઇંચી વૈદકમાં ગ્લીસરીન બહુખરે છેકણે વાપરવામાં
 આવે છે આ સીવાય સાસાં પરિલા, કંઈ મીક્ષર લીવર મી-
 ક્ષર લીવર મીક્ષર આ દવાઓ પ્રવાહી અને તેમાં દારૂ સ્પીરીટ

તો આવવાનોજ આપણા કમનસીબ દેશ બંધવો માત્ર દવા જણી અને પાપી પેટના માટે ડોકટરો બનતાં સુધી દરદીઓને ખીનાથી જળણ બહાર રાખે છે. “ સુંદર કાર્ડુન્સમાં ” આર્કર્ષક રીતે પેક કરેલી મળતી હોવાથી ખુશ ખુશ થઈ ખરીદ કરેછે અને હોંશે હોંશે પીએ છે. ડોકટરે એકવાર ઉતારી આપીને થઈ રહી તો ડોકટરને પુછ્યા વગર દવ.વાળાને ત્યાંથી લઈ આવે છે અભયમ જેવું તો એ છે કે વીલાયતી દવાઓ ઘણી ખરી આપણા દેશમાંથી નીકાસ થયેલી વનસપતીનું રૂપાંતર છે તેમાં સ્પીરીટ મેળવી પાછી આવે છે તે વધારે કીમતથી વેચાય છે. હિંદુસ્તાનમાં દવાઓ તૈયાર થઈ શકે છે અને થાય છે. પરંતુ પરદેશી વહેપારીઓ કાલેજોમાંથી નીકળતા જુવાનોઆ અંગ્રેજી લખના મોહમાં ફસાએલા ડોકટરો ઉપર જાહેર ખમર અને નમુનાઓથી એવી તો સરસ જાળ બીજાવે છે કે તેઓ માત્ર અમુક મેકરનીજ દવાઓ માગશે. અથવા દરદીને વાપરવા લલામણુ કરશે. એ પણ આપણું કમલાગ્ય છે. આવી દારૂ અને માંસથી ભરેલી દવાઓના વેચનાર “ કેમીસ્ટ એન્ડ ડ્રગીસ્ટ ” તો ધંધો કરનાર મુખ્ય ભાગે વણીક અને હિંદુ વર્ગ છે. મહારૂ કહેવું એમ નથી કે વીલાયતી દવાઓ બધી બ્રહ્મ છે, પણ ઘણો ભાગ દારૂ અને માંસની બનેલી છે. “ હિંદુસ્તાન, તા. ૧૦—૮—૨૧ ” હી.

પરદેશી ખાંડ સાકર (મીસરી.)

એનસાઇક્લોપીડીઆ બ્રીટાનીઆ નામના પુસ્તકમાં ૨૭ પાને લખે છે. ૧૪૦ થી ૧૬૮ મણુ સાકર લોહાની કદમમાં નાંખીને ગાળવામાં આવે છે જે વાટે નીરંતર ગરમ પાણી અંદર આવે છે.

પહેલી મેલી સાકર લોહીથી સાફ કરે છે પછી ગરમ ઉકાળેલો સાકરનો રસ જળવાળી થેલીઓ વડે ગાળવામાં આવે છે ફરી તે રસને દરેક જાનવરના હાડકાની રાખ મેળવી ૨૦ થી ૪૦ પુટની હિયાદવાળી પહેળી નાળી વાટે નીચે રાખેલા વાસણમાં લાવે છે. વીગેરે શિદ્ધ અને ખનીજ પદાર્થના વિદ્યાનિપુણ ડાક્ટર પ્રે લંડન તેણે છપાવેલા પુસ્તક સને ૧૮૪૯ સાલની ત્રીજી આવૃત્તિમાં ૧૨૦૫ પાને લખે છે ત્રાંખાના ચોખડા વાસણમાં થોડા ચુનાના પાણી સાથે સાકરને રાખવામાં આવે છે જેમાં થોડું જળધનું લોહી તથા સેંકડે ૫ થી ૨૦ ટકા સુધી હાડકાના કાલ્સાનો ચુરો નાખવામાં આવે છે. ડીક્સનરી ઓફ આર્ટની ૬ઠ્ઠી આવૃત્તી લંડન સને ૧૮૧૭ પાને ૧૨૬ સાકર સાફ કરવામાં લોહીના બદલે ઈંડાની અંદર રહેલી સફેદીથી સાફ કરવામાં આવે તો બહુ સાફ દારણુ કે લોહી સ્વભાવિક રીતે માવા નીમક અને રેસાથી બનેલું હોય છે. તેથી 'તબિયત ભરખા જતી નહીં' હોય પણ એવી સાકર શરીરને જરૂર હાની પહોંચાટે છે લોજન અને ગંદકી ડાક્ટર હરુલ લંડન ૧૮૫૫ની સાલના પુસ્તક પાને ૧૭ થી ૨૧ સુધી તથા કો અને કૅપનીની પ્રેક્ટીકલ ઓપ બેક્ટરિયોલોજી સેટ સેરીસના ૪૮ જુઓ મોરોસ ખાંડમાં માણસનો પેસાળ તા. ૨૪ નવેમ્બર ૧૯૦૪ શ્રી વેંકટેશ્વર સ્મ.ચાર લખે છે. મેરીસની ખાંડમાં જળધનું લોહી તથા મનુષ્યના પેસાળથી સાફ કરવામાં આવે છે. પરોક્ષી ખાંડ સાકર રોગીષ્ટ છે. સીવીલ એન્ડ મીલીટરી ન્યુસ લુધીઆના તા. ૩૦ જુલાઈ ૧૯૦૩ મી. પ્રીનલે લખે છે કે પરોક્ષી ખાંડ લોહીને ગરમ કરી બગાડે છે. અને એ સાકર ખાવી અને દુધના

ખ્યાલામાં ઝેર મેળવી પાવું બરબર છે. એ ખાંડ સાકરથી હિંદુસ્તા
 નમાં ઘણા રોગો ઉત્પન્ન થયા છે. પ્લેગનું મુળ પરદેશી ખાંડ સાકર
 ભારત ભિત્ર કલકત્તા તા. ૪ જુન ૧૯૦૫ પંડીત રામ શર્મા
 લખે છે વીલાયતી ખાંડ મરકીનું કારણ છે. પંડીત હનુમાન શર્મા
 વેંકટેશ્વર સમાચાર તા. ૧ જાન્યુઆરી ૧૯૦૪ ના પત્રમાં લખે છે
 દરત સાક્ર નહીં આવવો ને લોહીનું બગાડવું એ પરદેશી ખાંડ સા-
 કરને આભારી છે. વીલાયતી સાકરના કારખાનામાં નજરે
 જોનાર સ્વામી ભારતરાનંદ સરવતી લખે છે કે હું વિલાયતના
 પ્રવાસે ગયો ત્યારે મને સાકરનાં કેટલાંક કારખાનાં જોવાનો પ્રસંગ
 મળ્યો હતો હું એક કારખાનામાં ગયોને પહેલે માળે ચઢતાં સડેલું
 લોહી જોઈ મને ઉલટી થશે એમ થઈ આવ્યું અને મરતક
 કરવા લાગ્યું મને આશ્ચર્ય થઈ આવ્યું આવી અપવીત્ર ચીજનું
 ભારતવાસી સહર્ષથી કેમ સેવન કરે છે. સ્પર્શ કરવામાં હીંદુ લોકો
 પાપ માને છે તેને આનંદથી કેમ ખાય છે. અમેરીકાના વહડ
 નામના પત્રમાં લખ્યું છે, ખાંડ સાક્ર કરવા માટે નાના પ્રકારના
 રોગથી મરણ પામેલા ગરીબ માણસના મડદાનો ઉપયોગ કરવામાં
 આવે છે હિંદી બંગવાસી કલકત્તા તા. ૩૦ નવેમ્બર ૧૯૦૩
 લખે છે કે ભરતખંડમાંથી આશરે લાખટન દરેક જનવરોનાં હાડકાં
 પરદેશ જાય છે. અને તેનો સાકર વીગેરે ઘણી ચીજોમાં તેનો ઉપ-
 યોગ થાય છે. પરમાટી સરતી સાકરમાં ગરીબ ભારતવાસીઓ લટ
 બની જાય છે. પહેરવેશમાં ફેન્સી કપડાં (ટેલો) ચરખીવાળાં કપ-
 ડાંથી શરીર શોભાવે છે, ધર્મનો ખીલકુલ વીચાર કરના નથી.
 ધર્મ ગયું ધન ગયું અને દરીદ્ર રહ્યા; જ્યાં ધર્મ નહીં જતી નહી
 પાતી નહીં ત્યારે આ સાકર યુ હાથની કાયા શું કામ આવવાની

હતી. ભાઈઓ આટલું જાણ્યા છતાં શું તમે ખાંડ સાકર ખાશો, દવાઓ પીશો, ચરબીવાળા કપડાં પહેરશો, કેસર પણ ખનાવવી આવે છે કેસરમાં માંસના રેસાને દાડમાં પલાળી સુકવી રંગ ચઢાવી આપણા બજારોમાં વેચાય છે તે કેસર દેરાસરોમાં પુષ્ટી પાકમાં બીરંજમાં ઘાળું વપરાય છે (એન સાષ્ટકલોપ પીડીઆ) ખાંડ સાકર અપવાશ કરી ફરાળમાં; પારણામાં, નીવેધમાં પીતુઓના શ્રાદ્ધમાં આની ખાંડ સાકર વાપરશો, સુંવાળા સફાઈદાર ચક્રીત ચરબીવાળાં કપડાં શ્રી કાકીરજના વાઘા સીવડાવી પહેરાવશો ત્યાં સુધી ધર્મ નહીં સાચવીએ ત્યાં સુધી દુઃખ ભોગવી રૌવ રૌવ નરકમાં પડવાના આટલું જાણ્યા છતાં દીવો લઈ કુવે પડવું હોવતો રસ્તો ખુલ્લો છે.

પ્રથમ શહેર બહાર ગામડાંની ભાગેળમાં અને જંગલોમાં હાડકાં નજરે પડતાં હતાં હાલમાં દરેક જનવરનાં હાડકાં વીણી એક જગ્યાએ ભેગાં કરે છે. ભેગાં કરતાં ચાર છ મહીના લાગે છે ત્યાં સુધીમાં સળે ઉધેઠ લાગે ચોમસાની રૂતુમાં કોવાય કુતરાં બીલાડાં ચાટે અને ડામે ભરાય એટલાં થાય ત્યારે ઉચક અમર ભાવથી ખરીદી પરદેશ લઈ જાય ખાવા વીગેરે ચીજોમાં ભળી હીંદના બજારમાં વેચાવા આવે કુરાન આધારે મુસલમાન ભાઈથી ખત્રાય અગર અડકાય નહીં કારણ કે દરેક પ્રાણીનાં હાડકાં કોવાયલું માંસ અને દાડ આવે તો હિંદુ ધર્મ પ્રમાણે અડકવાથી નહાવું પડેતો ખવાય કેમ પીવાય કેમ કરેડો અને અમુને સુખી આની મુડીવાળાં ખાતાં ધણાં છે. તે મુડીના વહીવટ કરનારા ધારે તો ખેડુતોને મદત આપી બહોળા અમાણ્યમાં સેલડી વવરાવી તેના કાલ (પીલાવી) ખાંડ સાકર ખનાવરાવે તો સત્તાવીશ કરોડ રૂપિયા

પરદેશમાં જતા બધે મુડી વધે ધર્મ સચવાય શ્રીમતો પ્રજા હી-
તાથે પરદેશી દવાનાં દવાખાનાં કઢાવે છે તેના બદલે દેશી દવાનાં
આવધાન્યો કઢાવે તો પરદેશી દવા કરતાં ઓછા ખર્ચે દેશી દવાનો
લાભ પ્રજા લઈ શકે અને ખાત્રી થાય કે પરદેશી દવામાં અને દેશી
દવામાં કેટલો તફાવત છે. અને મુગાં પ્રાણી ગાયો, ભેંસો, બ-
ળધો, બકરાં, મેઢાં, હુક્કર, ખતકો વીગેરે કરોડો પ્રાણી, ખાવામાં
પીવામાં અને પહેરવામાં બધે અરે ગૌરવામી મહારાજો, મુ-
નિઓ, સાધુઓ, સૈયદો જાગો અને તમારા અનુઆચી
લકતોને જગાડી ધર્મને સાચવો.

ગોંસાઇજી મહારાજના મંદીરમાં દેશી ખાંડ વપરાય છે
તેમજ હમણાં ગોંસાઇજી મહારાજે મુંબઇમાં ચરખીવાળું પરદેશી
કાપડ ન પહેરવા ઉપદેશ પણ આપ્યો છે એથી ખાત્રી થાય છે
કે ખાંડ સાકરમાં હાડકાં અને લોહી આવે છે જ માટે દરેક ધર્મ
ગુરુઓએ ખાસ ધ્યાનમાં લઈ ઉપદેશ આપવો અને ખરી હકીકત
શું છે. તેથી વિશેષ માહિત્યાર થતુંજ જોઇએ સમય પલટાય છે.
તેમ મનુષ્યો પલટાય પણ ધર્મ ગુરુઓએ ન પલટાવવું જોઇએ
અને અહિંસા એજ ધર્મનો પાયો છે. ચતુર્માસમાં ચાર મહિના
કૃષ્ણ ભગવાન અહિંસા પાળવા માટે પાતાળમાં રહેલા છે. કારણ
કે તેમનાં દર્શન કરવા લાખો મનુષ્યો દુર દેશાવરથી આવે ને
રસ્તામાં લીલોતરી કચરાય ફીડી, મંકોડી, અંધવા વગેરે ઝીણાં
પ્રાણીઓનો નાશ થાય તેટલા માટે પાતાળમાં રહેલા છે. અને
જૈન ધર્મમાં પણ ચતુર્માસના ચાર મહિના સાધુ મુનીરાજ વીહાર
કરતા નથી તેનું કારણ મુખ્ય અહિંસા પાળવા માટે છે. અહિંસા
પાળવી એ દરેક શાસ્ત્રનો ઉપદેશ છે. મનુષ્યથી ઝીણામાં ઝીણા

પાણીના પોરા અને અથવા સુધીનો બચાવ કરવો તેનું નામ અહિંસા ધર્મ. હે પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા હિંદના દરેક પુત્રો અહિંસા પાળે તેવી સદ્બુદ્ધિ આપો. શાન્તી

ધર્મી ધર્મ કર્મી બની શું હિંસક ચીજો ખરીદશે,

અધર્મને જો આદરો તો ધર્મી શું સમજવશે.

મર્મ સંબળો જાણતાં જો ભણ ચીજો લાવીએ,

ધર્મને હાની ચડે લાખેણી લાજ ગુમાવીએ,

આ ચોપડી છપાવવાનો હેતુ ફક્ત અહિંસા ધર્મ પાળવા ઉપરનો છે. વહેપારીક દ્રષ્ટીએ નુકશાન અગર ધર્મ અને ગુરૂઓની નીંદા કરવાનો નથી.

ભારતબંધુ દેશ દુઃખીઓ થાય.

ધર્મ તમારો જાય, અરેરે ભાઈઓ ધર્મ તમારો જાય.

હાડમાંસને રૂંધીરમાંહી ધર્મ તમારો રોળાય, અરેરે૦

કાપડને વળી બીજી જો ચીજો, વિદેશી કહેવાય. અરેરે૦

કુકર ગાયો ને બીજાં જો પ્રાણીની ચરખી તેમાં વપરાય. અરેરે૦

ન્સી સુગંધીના સાથુ જો આવે તેમાં ચરખી વપરાય. અરેરે૦

રૂંધીર માંસથી દવા બનેલી, હર્ષથી કેમ પીવાય. અરેરે૦

હદ છોડીને ખાંડળ ખાઓ, જીવોની હત્યાય. અરેરે૦

વાપરતા જો બંધજ થાશે, મરતા જીવો રોકાય. અરેરે૦

દાર બહીસકી હવ વર્ણમાં, આજે ભણો વપરાય. અરેરે૦

હોટલ મંદીર ચા છે દેવી, એથી અધિક બીડી ચલાય. અરેરે૦

સંપ કરીને કુતિમ ચીજો, દુર કરે પડું પાય. અરેરે૦

જનેતાને જે નર મુકી, દાસી દુધે પલટાય.	અરેરે૦
મનુષ્ય થઇને ટેક તબ્યા છે, શ્વાન ભલાં નર ચ્હાય૦	અરેરે૦
ધર્મ તજે વહીં શ્વાન ટેકલાં, ટેક મનુષ્ય ના જાય.	અરેરે૦
ખળધ ઘોડા ખર જેવા પ્રાણી, ધણી ટેકે સુખદાય.	અરેરે૦
અવળી નીતિ યુગમાં ચાલી, વાડ વેલાને ખાય.	અરેરે૦
વિનાશ કાળે વિપરીત ભુલિ, રાવણ સુખ રોળાય.	અરેરે૦
સર્વે ધર્મના સર્વે ગુરૂએ, અનુચાર દુઃખ દાય.	અરેરે૦
મનથી તજીને ટેક જે રાખે, નહો જીવે મરત.	અરેરે૦
રેંટીઆ કાંતી કાપડ વણાવી, લોકો તમારી કાય.	અરેરે૦
સ્વદેશી વૃત્તનું પાલન કરવા, દીલ તમારું ચ્હાય.	અરેરે૦
સોમચંદ કહે છે વગર માગે, સ્વત્વ તમને ચ્હાય.	અરેરે૦

હિંદમાં શું વધ્યું.

સવૈયા.

ખીટીશ રાજ્યમાં સર્વેજને, ફેશનઆઇને આપ્યું માન;
 સીઝરને ચીરટ વધી છે, વધી બીડી સોપારી પાન;
 મીન્જસને મીટીંગો વધી, તેમાં વધ્યું મદીરાનું પાન;
 અલક્ષા લક્ષ ચીજો વધી, ધર્મનું તોડયું અભિમાન;
 ચાના પીનારા વધીઆ, વધી હોટલો અપરંચાર;
 માથે વાળ વધારનાર વધીઆ, હેરકટીંગ વધ્યા અપાર
 આરસીને અંબેલા વધી, હેટકેપ વધી અપાર;
 રોઝખરી જીંજર પીકમીઅપ, વધ્યા લેમોન સોડ પીનાર;
 કોકો કોકો પીનાર વધીઆ, વધ્યા ચામાં બીસકુટ ખાનાર;
 વધ્યા ચશ્મા ચીમની વાપરનાર, વધી સાયકલ મોટકાર;

શુક્ર વોચ અને સ્ટીક વધી, વધ્યા મફલર કોલર અપાર.
 વધ્યા અક્રુડ કપડાં પહેરનારા, વધી વોશીંગ કંપની અપાર;
 પાટલુનને કાટ વધીઆ, ને કટાઇન ગેલીસ અપાર.
 દરદ વધ્યાને ડોકટર વધીઆ, વધ્યા વૈધ હકીમ અપાર;
 કજીઆને કંકાશ વધીઆ, વધ્યા ખારીસ્ટર વકીલ અપાર;
 નિશાળો કોલેજો વધી, ભણુનારા વધ્યા અપાર;
 હિલોગ હુતરને વિાસારી વધ્યા ગુજામીના કરનાર;
 મશકા પાલીશ કરનાર વધ્યા, વધ્યા સાહેબના બેટા અપાર;
 મીનડી વાધ લે ગધ તો હાજી, હા કહેનાર અપાર;
 ઠગ વધ્યા જુગારી વધીઆ વ્યભિચાર વધ્યો અપાર
 સદ્ગનો વેપાર વધીઓ, વધ્યા દલાલીના કરનાર;
 ન્યુસપેપર આર્ટીકલ વધીઆ, વધ્યા પડદા બોડ અપાર;
 સ્ત્રીબંધ કપડે શાહુકાર વધીઆ વધ્યા દીનાળાં કાઢનાર.
 ખડખડતાં હાંફાં ઘરમાં છે, વધ્યો ભલકો બહાર અપાર;
 વધ્યાં પોલકાં ઝીણી સાડીઓ, ધાવરા ઝુલતણા અપાર.
 કાચતણી બંગડી પહેરવાને, જાય શોપેમાં અપરંપાર;
 મીઠુ જાતાં બંગડી પોતે, પરપુરૂષને કર આલનાર;
 નાટક સીનેમાં વધ્યાં છે, વધ્યા જોનારા અપરંપાર;
 આવક કરતાં ખચ વધીઆં, તેનો હીસાબ નથી જોનાર,
 હીંદુસ્તાન અમીરો છે, તેના બેટા બન્યા લાચાર;
 ત્હોરે ફેશનનો મોહ ન છુટે, હીજુલ અ ગણું અપાર.
 સોમચંદ કહે છે મોટો ઉધમ, કરકસર જાણો અપાર;
 સર્વથામાં સમજી જાય તો, થય હિંદમાં જયજયકાર.

સિંહનું ખચ્ચું હાથીના કુંભસ્થળ તોડે છે ?

નાનું પુસ્તક ઉત્તમ બોધ આપી શકે છે, વાંચતાં કંટાળો આવતો નથી. ઓછી કીમત એટલે દરેક માણસ ખરીદી શકે તે ધરમાં છુટું રહેવાથી દરેક બાળક બાળકી વૃદ્ધ અને યુવાન હરતાં ફરતાં વાંચી શકે સરળ અને સાદી ભાષામાં હાથપાંચ એટલે થોડું ભણેલા વાંચીને સમજી શકે એવા હેતુથી—

સત્યવાને બ્રહ્મચર્ય પાળી યક્ષ અને યક્ષ કન્યા સામે કેવી રીતે જીત મેળવી, નારદ મુનિએ ઈંદ્ર મહારાજ આગળ સાવિત્રીનાં વખાણ કર્યાં તેથી ઈંદ્ર સાવિત્રીને ચળાવવા માટે આવ્યા છતાં કળી નહીં અને અલ્પ આયુષી સત્યવાનને વરી અને પતિવ્રતપણામાં અડગ રહીને ૫૦ રાજના પાસમાંથી સત્યવાનને છોડાવી ચારસો વર્ષનું આયુષ્ય અપાવ્યું. જસમા એડણુ હલકી કેમની હોવા છતાં પોતાના પતિવ્રતપણાને સિદ્ધરાજ જેવા સમર્થ રાજ સામે કેવી રીતે સામવ્યું. પતિવ્રતપણાના નિયમે ગૃહસ્થાઇ કન્યા વિક્રયનું દષ્ટાંત રાગરાગણીમાં ભરપુર.

સત્યવાન સાવિત્રી-જસમા એડણુ.

કાં. ૦-૫-૦ પોસ્ટ સાથે ટીકીટા બીડવી.

શું ? તમને ફેશનબાઈ વહાલી છે ?

ફેશનબાઈ પતિવ્રતા કે ગુણદા, ગુણકાના ફંદમાં ફસાએલો છેલ્લ શેઠ ધન ધાન્ય અને કુટુંબથી પાયમાલ થઈ કેવી રીતે ધનવાન બન્યો, ફેશનમાં ફસાએલી સ્ત્રીએ પતિને દેવાદાર બનાવ્યો સ્ત્રીને સુધરવા કેવા પ્રયત્નો કરવા પડ્યા આવા દરેક વાંચકની ભરપુર ચાર દણતોર્ણ

કળજીગની ફેશન આપ.

કી. ૦-૩-૦ પોસ્ટ સાથે ટીકીટો ખીડવી.

શું ? અમે સ્વરાજ્ય લાયક નથી.

આપણે વિચિત્ર પાણીના રેલા માફક કાઢવા માંડ્યું છે જેને વિચિત્ર કિમત છે તે માણસ ધારણું કામ કરી શકે છે. વિચિત્ર એક જુદા આપણા શરીરમાં છે ત્યાં સુધી યમ રાજ શુભ લેવા આવી શકતા નથી આપણે અંધ શ્રદ્ધાથી ધેરાયલા છીએ. તેથી પરતંત્રતામાં સપડાયા છીએ તેર દ્રષ્ટાંતો બોધદાયક લખાણુ રાગ રાગરાગણીથી ભરપુર.

મારું પોખળ

કી. ૦-૮-૦ પોસ્ટ સાથે ટીકીટો ખીડવી.

મળવાનું ઠેકાણું.

વૈદ્ય સોમચંદ જોડાલાલ-અમદાવાદ.

હાલની ગોળમાં ખારાકુવાની પોળ.

ધ્યાનમાં રાખજો.

પવિત્ર દિવસોમાં, પળસણપર્વમાં, નવરાત્રીના ચરખાઓમાં અહિંસા ધર્મ સચવાશે તોજ પુન્ય ઉપાર્જન કરશે અને મનોવાંચિત ફળ પ્રાપ્ત કરશે દેશોદયનું હિત તેમાં સમાવેલું છે.

